

МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ РЕГІОНІВ

©2017 **ОБОЛЕНЦЕВА Л. В.**

УДК 332.132

Оболентцева Л. В. Методи формування стратегії управління конкурентоспроможністю промислових комплексів регіонів

У роботі визначено та узагальнено методи формування стратегії управління конкурентоспроможністю промислових комплексів регіонів країни. Відзначено, що сьогодні Україна опинилася у дуже складній ситуації. З одного боку, розвитку промисловості заважають: зношений стан техніко-технологічної бази виробництва, високий рівень плинності кадрів, незначний відсоток виробництва високотехнологічної продукції, нестача інститутів інноваційного розвитку і т. ін. З іншого – складність процедур фінансування процесів розвитку промисловості. Наведено позицію України в рейтингу країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності. Визначено умови розробки регіональної політики управління конкурентоспроможністю промислових підприємств. У методологічному відношенні автором запропоновано концептуальну схему формування регіональної стратегії управління конкурентоспроможністю підприємств промислового комплексу, яка складається з чотирьох блоків завдань та дає уявлення щодо організації управління конкурентоспроможністю промисловості на регіональному рівні.

Ключові слова: стратегія управління конкурентоспроможністю, методи, формування, промисловий комплекс, регіон.

Рис.: 2. Табл.: 1. Бібл.: 13.

Оболентцева Лариса Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельного господарства, Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова (вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002, Україна)

E-mail: larysa.obolentseva@gmail.com

УДК 332.132

UDC 332.132

Оболентцева Л. В. Методы формирования стратегии управления конкурентоспособностью промышленных комплексов регионов

В работе определены и обобщены методы формирования стратегии управления конкурентоспособностью промышленных комплексов регионов страны. Отмечено, что сегодня Украина оказалась в очень сложной ситуации. С одной стороны, развитию промышленности мешают: изношенное состояние технико-технологической базы производств, высокий уровень текучести кадров, незначительный процент производства высокотехнологичной продукции, нехватка институтов инновационного развития и т. д. С другой – сложность процедур финансирования процессов развития промышленности. Приведена позиция Украины в рейтинге стран мира по Индексу глобальной конкурентоспособности. Определены условия разработки региональной политики управления конкурентоспособностью промышленных предприятий. В методологическом отношении автором предложена концептуальная схема формирования региональной стратегии управления конкурентоспособностью предприятий промышленного комплекса, которая состоит из четырех блоков задач и дает представление об организации управления конкурентоспособностью промышленности на региональном уровне.

Ключевые слова: стратегия управления конкурентоспособностью, методы, формирование, промышленный комплекс, регион.

Рис.: 2. Табл.: 1. Библ.: 13.

Оболентцева Лариса Владимировна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры туризма и гостиничного хозяйства, Харьковский национальный университет городского хозяйства им. А. Н. Бекетова (ул. Маршала Бажанова, 17, Харьков, 61002, Украина)

E-mail: larysa.obolentseva@gmail.com

Obolentseva L. V. The Methods of Formation of a Strategy

of Competitiveness Management of the Industrial Complexes of Regions

The publication defines and generalizes the methods of formation of a strategy of competitiveness management of the industrial complexes of country's regions. It has been specified that Ukraine presently is in a very difficult situation. On the one hand, industrial development is hampered by: the worn-out condition of technical and technological base of production, high level of turnover of personnel, a small percentage of production of high-tech products, lack of institutions of innovative development, etc. On the other hand – the complexity of processes for financing industrial development. The position of Ukraine in the rating of the world countries according to the index of global competitiveness has been provided. Conditions of development of regional policy of management of competitiveness of industrial enterprises have been defined. In terms of methodology, the author proposes a conceptual scheme for the formation of a regional strategy to manage the competitiveness of enterprises of industrial complex, which consists of four task blocks and gives an indication of the organization of industrial competitiveness management at the regional level.

Keywords: strategy of competitiveness management, methods, formation, industrial complex, region.

Fig.: 2. Tbl.: 1. Bibl.: 13.

Obolentseva Larisa V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Tourism and Hospitality, O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv (17 Marshala Bazhanova Str., Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: larysa.obolentseva@gmail.com

Сьогодні економіка України зіткнулася з низкою проблем, які пов'язані зі значним відставанням України за кількісними та якісними макро- та мікроекономічними показниками від розвинених країн світу. Гарантією стабільного їх вирішення в сучасних умовах стає проведення активної державної регіональної політики в галузі управління конкурентоспроможністю, що враховує територіальні умови й українську специфіку формування та освоєння потенціалу промисловості. Вдосконалення економічної політики на державному та регіональному рівнях у сфері активізації інноваційного

потенціалу промислового сектора економіки, формування стратегії та механізмів управління конкурентоспроможністю промислових комплексів регіонів є нагальною науковою проблемою в умовах виходу національного господарства України з кризового стану.

У зв'язку з постійно наростаючою конкуренцією на зовнішньому та внутрішньому ринках і намаганням вітчизняних промислових підприємств до інтеграції у світове господарство зростає необхідність формування сучасної стратегії управління конкурентоспроможністю промислових комплексів на рівні регіонів України.

Регіональні проблеми підвищення конкурентоспроможності у промисловості досліджено багатьма вітчизняними вченими-економістами. Серед них: В. Адамик [1], С. Коваленко [2], А. Ковальська [3], Є. Крячко [4], І. Тараненко [5], Ю. Уткіна [6], О. Янковий [7] та ін.

Проте, незважаючи на значний науковий доробок, у наукових працях зазначених учених недостатньо уваги було приділено методам формування стратегії управління конкурентоспроможністю у промисловості на регіональному рівні.

Метою статті є визначення та узагальнення методів формування стратегії управління конкурентоспроможністю промислових комплексів регіонів країни.

Проблема конкурентоспроможності має в сучасному світі універсальний характер. Від того, наскільки успішно вона вирішується, залежить рівень економічного та соціального життя в будь-якій країні.

В умовах посилення глобалізаційних процесів зростає роль регіонів у підвищенні рівня соціально-економічного розвитку країни. Регіональний розвиток повинен базуватися на внутрішньому економічному потенціалі регіону – промислового комплексу. Формування якісно нових конкурентних переваг промислових підприємств регіонів на європейському ринку промислової продукції створить імпульс для виробництва власних наукових знань та інновацій, модернізації техніко-технологічної бази промислових комплексів.

Конкурентоспроможність промисловості регіонів країни є ключовим фактором його економічного і соціального розвитку. Своєю чергою, підприємства, що знаходяться на його території, повинні бути конкурентоспроможними, сприяти збільшенню бюджету регіону та забезпечувати зайнятість його населення.

Сьогодні Україна опинилася у дуже складній ситуації. З одного боку, розвитку промисловості заважають: зношений стан техніко-технологічної бази виробництв, високий рівень плинності кадрів, незначний відсоток виробництва високотехнологічної продукції, нестача інститутів інноваційного розвитку і т. ін. З іншого – складність процедур фінансування процесів розвитку промисловості.

Відповідно до Індексу глобальної конкурентоспроможності у 2015 р. Україна піднялася в рейтингу з 84 на 76 місце, але її оцінка, як і у 2014 р., становить 4,1 пункти із 7 можливих [8; 9] (табл. 1).

При розрахунку Індексу глобальної конкурентоспроможності визначено найбільш проблемні фактори для ведення бізнесу в Україні. У період 2014–2015 рр. в Україні до першої п'ятірки таких факторів належать корупція, нестабільність державної політики, доступ до фінансування, нестабільність державної та місцевої влади та неефективність державного апарату.

Для усунення існуючих проблем на рівні регіонів країни необхідно формування стратегії управління конкурентоспроможністю промислових комплексів, в основу якої має бути покладено засіб реалізації місії підприємств промислового комплексу, що являє собою сукупність методів, способів, важелів та алгоритмів для встановлення довготермінових цілей, які комплексно охоплюють усі сфери діяльності промислових підприємств, ураховують можливі майбутні зміни зовнішнього середовища та циклічність розвитку національної та світової економіки.

Стратегія управління конкурентоспроможністю промислового комплексу регіону – це програма дій, спрямованих на досягнення довготермінових конкурентних переваг підприємств комплексу, основана на принципах

Таблиця 1

Позиція України в рейтингу країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності

Показник	2013–2014 рр.		2014–2015 рр.	
	Місце (1–148)	Оцінка (1–7)	Місце (1–144)	Оцінка (1–7)
Глобальний індекс конкурентоспроможності	84	4,1	76	4,1
Базові умови	91	4,3	87	4,4
Інститути	137	3,0	130	3,0
Інфраструктура	68	4,1	68	4,2
Макроекономічна стабільність	107	4,2	105	4,1
Охорона здоров'я та початкова освіта	62	5,8	43	6,1
Підвищення ефективності	71	4,0	67	4,1
Вища освіта та професійна підготовка	43	4,7	40	4,9
Ефективність товарного ринку	124	3,8	112	4,0
Ефективність ринку праці	84	4,2	80	4,1
Розвиток фінансового ринку	117	3,5	107	3,5
Оснащення новими технологіями	94	3,3	85	3,5
Розмір ринку	38	4,6	38	4,6
Фактори удосконалення інновацій	95	3,4	92	3,4
Рівень розвитку бізнесу	97	3,7	99	3,7
Інновації	93	3,0	81	3,2

Джерело: складено за [8; 9].

гнучкості й адаптивності до змін зовнішнього середовища, інноваційності, системності та ситуаційності.

Автором виділені основні етапи циклічного процесу управління конкурентоспроможністю підприємств промислового комплексу регіону:

1. *Перший етап* передбачає здійснення функцій управління, які включають різні види управлінської діяльності, зокрема: планування, технологічний менеджмент, управління конструюванням виробу, підрозділами, що спрямоване на підтримання й підвищення конкурентоспроможності.

2. *Другим етапом* процесу є формування методів управління (плану виробництва конкурентоспроможної продукції, прискорення науково-технічного розвитку, технологічної документації виготовлення виробу, матеріальних стимулів якісної праці, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності).

3. *Третій етап* процесу передбачає формалізацію методів управління, їх перетворення на розпорядження, накази, вказівки тощо, які у вигляді управлінських рішень каналами прямого зв'язку передаються із керівної системи в керовану і здійснюють управлінський вплив для забезпечення необхідних заходів із формування та підтримання конкурентоспроможності.

4. *Четвертим етапом* процесу є забезпечення управлінського впливу на засадах керівництва, що є об'єднувальною функцією у структурі категорій управління.

Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємств промисловості можна поділити на три організаційні етапи:

1) *Стратегічний моніторинг*. Інформація повинна відображати суперечливість економічного середовища, альтернативність тенденцій, протиріччя системи, економічних інтересів, ділових партнерів та конкурентів.

2) *Урахування зовнішнього середовища*. Етап передбачає оцінку нестабільності зовнішнього середовища, оцінку фактичного стану та його стратегічний аналіз для прогнозування на довгострокову перспективу. При цьому відбувається відхід від традиційних методів екстраполяції до методів математичного чи імітаційного моделювання, а також експертних оцінок. Якщо дослідження зовнішнього середовища базується на системному підході, то вивчення внутрішніх можливостей – на методі ситуаційного аналізу.

3) *Мета ситуаційного аналізу*. На цьому етапі необхідно дати інтегральну оцінку фактичному стану потенціалу підприємства. Економічна діагностика слугить основою для подальшої стратегічної діагностики можливостей підприємства, його самовизначеності та меж впливу на існуючих конкурентів.

З урахуванням результатів зовнішніх і внутрішніх досліджень розробляється система дій, зорієнтованих на конкретну ринкову ситуацію [10].

При розробці регіональної політики управління конкурентоспроможністю промислових підприємств необхідно дотримуватися певних умов:

- ✦ дотримання високого науково-технічного рівня і ступеню вдосконалення технологій виробництва;

- ✦ використання новітніх винаходів та відкриттів;
- ✦ впровадження сучасних засобів автоматизації виробництва;
- ✦ вироблення конкурентоспроможної продукції, яка характеризується нормативними, технічними та економічними параметрами;
- ✦ забезпечення фінансової стійкості підприємств, що визначається системою показників та коефіцієнтами ділової активності підприємств, поточної ліквідності, автономії та ін.

Стратегія управління конкурентоспроможністю підприємств промислового комплексу включає одну або декілька узгоджених між собою стратегій. У будь-якому разі, в ролі основних елементів стратегії управління конкурентоспроможністю промислового підприємства виступають такі її складові, так звані компоненти або параметри, які відображають поведінку підприємства як результат прийняття відповідних стратегічних управлінських рішень. Усі компоненти стратегії є взаємопов'язаними (рис. 1).

Формування стратегії управління конкурентоспроможністю підприємств промислового комплексу регіону є досить складним процесом, що потребує високого рівня менеджменту. Перш за все, формування стратегії базується на прогнозуванні окремих напрямів діяльності підприємств, зокрема кон'юнктури споживчого ринку в цілому та окремих його сегментів. Складність цього процесу зумовлюється також тим, що при формуванні стратегії йде розширений пошук та оцінка альтернативних варіантів стратегічних управлінських рішень, які найбільш повно відповідають місці підприємства та завданням його розвитку. Певну складність формування стратегії управління конкурентоспроможністю становить те, що вона не є незмінною, а потребує періодичної корекції з урахуванням змін умов зовнішнього середовища та виникаючих нових можливостей для розвитку підприємств [11].

У методологічному відношенні автором запропоновано концептуальну схему формування регіональної стратегії управління конкурентоспроможністю підприємств промислового комплексу (рис. 2).

Відповідно до схеми методологічні засади розробки стратегії охоплюють чотири блоки завдань щодо формування комплексу техніко-технологічних заходів щодо підвищення конкурентоспроможності, корпоративних систем виробництва та управління, у рамках яких реалізуються засади впровадження сучасних методів управління виробництвом, інституціонального забезпечення регіональної політики управління конкурентоспроможністю промисловості та формування моделі регіональної стратегії управління конкурентоспроможністю промисловості.

Сьогодні логіка розбудови конкурентоспроможності промисловості, зокрема в регіональному аспекті, має відповідати викликам сучасних міжнародних економічних відносин. Сучасна динаміка міжнародних економічних відносин свідчить про посилення ролі колективних зусиль у формуванні симетричних відповідей на кризові явища світового ринку.

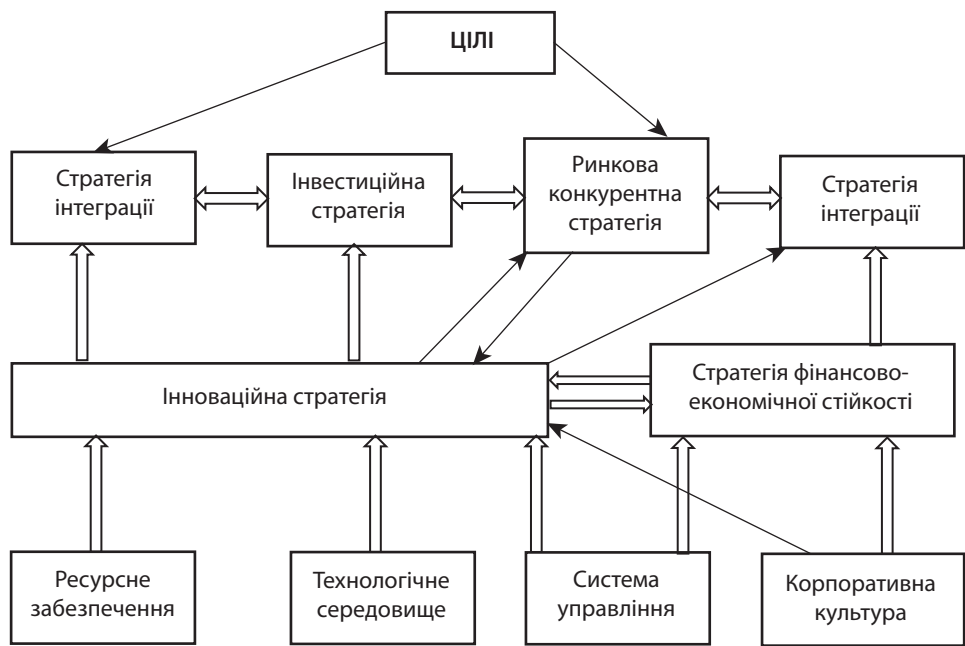

Рис. 1. Складові стратегії управління конкурентоспроможністю промислового підприємства

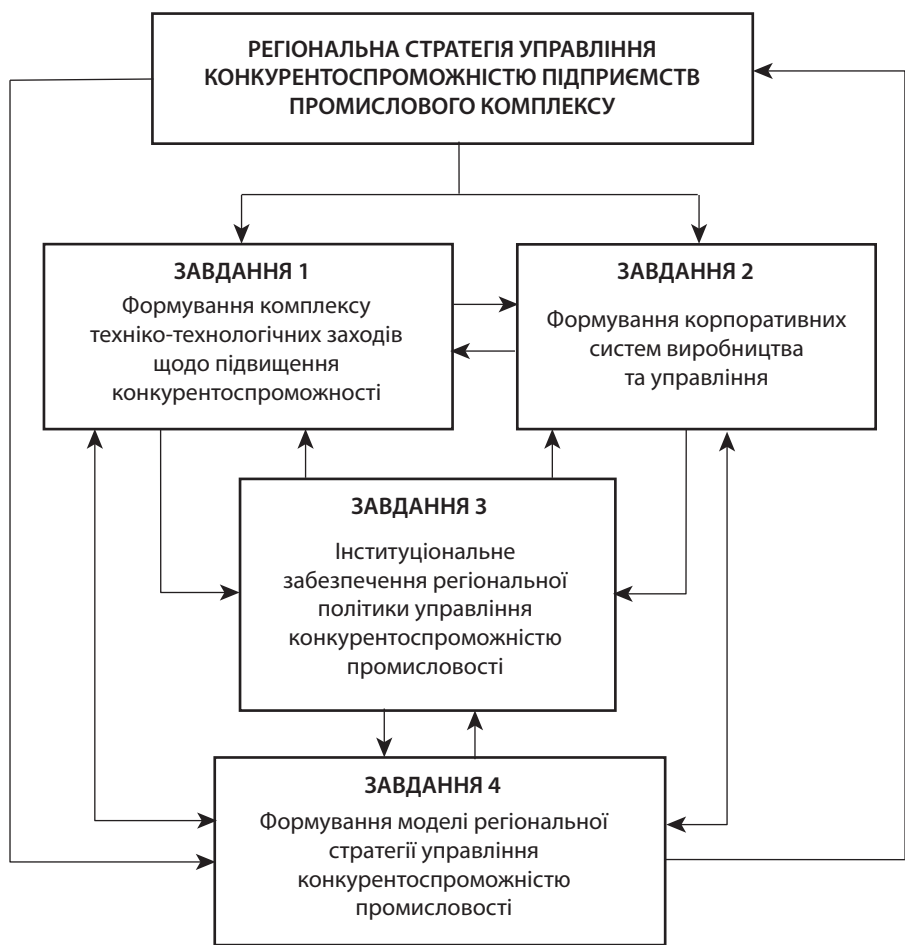

Рис. 2. Концептуальна схема методологічного забезпечення формування регіональної стратегії управління конкурентоспроможністю підприємств промислового комплексу

Сучасна світова система управління конкурентоспроможністю у промисловості спрямована на боротьбу за споживача продукції. За останні 35 років найважливішими досягненнями світового менеджменту промислових підприємств є фокусування виробництва на пріоритетах якості, ціни та сервісу. Широко використовується у виробничій практиці критерії загального контролю якості, за допомогою розроблених міжнародними організаціями стандартів; впроваджені концепції відновлення бізнес-процесів, проектування продукції, виробничих потужностей, трудового процесу [12].

На думку автора, сьогодні для України немає іншої альтернативи економічного розвитку, ніж проведення рішучих дій з відновлення та модернізації промислового сектора національного господарства. Це, своєю чергою, вимагає розроблення та впровадження сучасної промислової політики, яка є інструментом управління конкурентоспроможністю промисловості країни та її регіонів [13].

Підбиваючи підсумки, можна сказати, що стратегія управління конкурентоспроможністю підприємств промислового комплексу регіонів країни є також комплексом принципів, чинників, методів, заходів, що забезпечують неухильне підвищення іміджу українських промислових підприємств на вітчизняному та світовому ринках.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження, на основі визначення та узагальнення методів формування стратегії управління конкурентоспроможністю промислових комплексів регіонів країни, зроблено висновок, що формування стратегії управління конкурентоспроможністю підприємств промислового комплексу регіону є досить складним процесом, який потребує високого рівня менеджменту. У роботі зазначено, що сьогодні логіка розбудови конкурентоспроможності промисловості, зокрема в регіональному аспекті, має відповідати викликам сучасних міжнародних економічних відносин.

У методологічному відношенні автором запропоновано концептуальну схему формування регіональної стратегії управління конкурентоспроможністю підприємств промислового комплексу, яка складається з чотирьох блоків завдань та дає уявлення про організацію управління конкурентоспроможністю промисловості на регіональному рівні. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Адамик В., Вербицька Г. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2008. № 1. С. 69–78.
2. Коваленко С. І. Стратегічні пріоритети підвищення конкурентоспроможності транскордонних регіонів в умовах розширення ЄС. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2013. Вип. 2. Ч. 1. С. 123–130.
3. Ковальська Л. Л. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності регіонів держави. *Економічні науки. Сер.: «Регіональна економіка»*. 2008. Вип. 5. Ч. 2. С. 360.
4. Крячко Є. М. Формування державної цільової програми підвищення конкурентоспроможності регіонів України: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.03. Харків, 2008. 20 с.

5. Тараненко І. В. Алгоритм дослідження та оцінки інноваційної конкурентоспроможності країн. *Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: «Економіка»*. 2011. Вип. 33. Ч. 1. С. 196–201.

6. Уткіна Ю. М. Управління якістю та конкурентоспроможністю продукції підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2011. № 35. С. 182–186.

7. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення: монографія/за заг. ред. О. Г. Янкового. Одеса: Атлант, 2013. 470 с.

8. Global Competitiveness Report 2013–2014. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2013-14.pdf

9. Global Competitiveness Report 2014–2015. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf

10. Чебанова Н. В., Ревуцька Л. Є. Стратегічний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства. *Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Сер.: «Економічні науки»*, 2015. № 1. С. 73–79.

11. Самойлик Ю. В. Економічний механізм формування стратегії управління конкурентоспроможністю підприємства. *Вісник ЖДТУ. Сер.: «Економічні науки»*. 2010. № 3. С. 94–98.

12. Оболенцева Л. В. Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємств промисловості регіону. *Соціальна економіка*. 2016. Том 52. № 2. С. 114–118.

13. Кондратенко Н. О., Оболенцева Л. В. Світовий досвід управління конкурентоспроможністю промисловості країни та її регіонів. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Сер.: «Економічні науки»*. 2016. Том 2. № 43. С. 137–145.

REFERENCES

Adamyk, V., and Verbytska, H. "Otsinka konkurentospromozhnosti pidpryemstva" [Assessment of the competitiveness of the enterprise]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, no. 1 (2008): 69-78.

Chebanova, N. V., and Revutska, L. Ye. "Stratehichniy pidkhdid do upravlinnia konkurentospromozhnistiu pidpryemstva" [Strategic Approach to Managing Competitiveness of an Enterprise]. *Visnyk KhNAU im. V. V. Dokuchaieva. Ser.: Ekonomichni nauky*, no. 1 (2015): 73-79.

"Global Competitiveness Report 2013-2014". http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2013-14.pdf

"Global Competitiveness Report 2014-2015". http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf

Konkurentospromozhnist pidpryemstva: otsinka rivnia ta napriamy pidvyshchennia [Competitiveness of the enterprise: assessment of the level and directions of improvement]. Odessa: Atlant, 2013.

Kondratenko, N. O., and Obolentseva, L. V. "Svitoviy dosvid upravlinnia konkurentospromozhnistiu promyslovosti krainy ta yii rehioniv" [World experience in managing the competitiveness of the country's industry and its regions]. *Zbirnyk naukovykh pratsiu Cherkaskoho derzhavnogo tekhnolohichnoho universytetu. Ser.: Ekonomichni nauky*. Vol. 2, no. 43 (2016): 137-145.

Kovalenko, S. I. "Stratehichni priorytety pidvyshchennia konkurentospromozhnosti transkordonnnykh rehioniv v umovakh rozshyrennia YeS" [Strategic priorities for increasing the competitiveness of transborder regions in the context of EU enlargement]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen*. Vol. 1, no. 2 (2013): 123-130.

Kovalska, L. L. "Metodychni pidkhdody do otsinky konkurentospromozhnosti rehioniv derzhavy" [Methodological approaches to the assessment of the competitiveness of the regions of the state]. *Ekonomichni nauky. Ser.: Rehionalna ekonomika*. Vol. 2, no. 5 (2008).

Kriachko, Ye. M. "Formuvannia derzhavnoi tsilyovoi prohramy pidvyshchennia konkurentospromozhnosti rehioniv Ukrainy" [Formation of the State Target Program for Increasing the Competitiveness of the Regions of Ukraine]: *avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk*: 08.00.03, 2008.

Obolentseva, L.V. "Teoretychni osnovy upravlinnia konkurentospromozhnistiu pidpriemstv promyslovosti rehionu" [Theoretical basis of competitiveness management of regional enterprises]. *Sotsialna ekonomika*. Vol. 52, no. 2 (2016): 114-118.

Samoiylk, Yu. V. "Ekonomichni mekhanizm formuvannia stratehii upravlinnia konkurentospromozhnistiu pidpriemstva" [Economic mechanism of forming a strategy for managing the

competitiveness of the enterprise]. *Visnyk ZhDTU. Ser.: Ekonomichni nauky*, no. 3 (2010): 94-98.

Taranenko, I. V. "Alhorytm doslidzhennia ta otsinky innovatsiinoi konkurentospromozhnosti krain" [Algorithm for research and evaluation of innovative competitiveness of countries]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Ser.: Ekonomika*. Vol. 1, no. 33 (2011): 196-201.

Utkina, Yu. M. "Upravlinnia yakistiu ta konkurentospromozhnistiu produktii pidpriemstva" [Management of quality and competitiveness of enterprise products]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, no. 35 (2011): 182-186.

УДК 658.012.32

ПОГЛЯД НА СТРАТЕГІЧНУ ПЛАТФОРМУ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОЇ ТЕНДЕНЦІЇ ДО СТВОРЕННЯ БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМ

©2017 РОМАНЕНКО О. О.

УДК 658.012.32

Романенко О. О. Погляд на стратегічну платформу підприємства в контексті глобальної тенденції до створення бізнес-екосистем

Стаття присвячена питанням формування стратегічної платформи для забезпечення сталого розвитку підприємства. Побудовано когнітивну карту предметного поля дослідження стратегічної платформи підприємства та проведено аналіз її основних елементів. Означено основні напрями формування стратегічної платформи, які в спрощеному розумінні зводяться до тріади понять «комунікації – технології – знання». Досліджено поняття «бізнес-екосистем» як основної світової тенденції у сфері міжфірмової взаємодії. Надано визначення поняття «бізнес-екосистема», розглянуто історичні аспекти її розвитку, описано основні умови її існування, а також функції, що реалізуються у цих умовах. Обґрунтовано необхідність впровадження принципів функціонування бізнес-екосистем у діяльність будь-якого підприємства та формування його стратегічної платформи.

Ключові слова: стратегічна платформа, когнітивна карта, предметна область, підприємство, бізнес-екосистема, комунікація, технологія, знання.
Рис.: 2. **Бібл.:** 8.

Романенко Ольга Олександрівна – кандидат економічних наук, докторант кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (пр. Науки, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: romanenko.consult@gmail.com

УДК 658.012.32

Романенко О. О. Взгляд на стратегическую платформу предприятия в контексте глобальной тенденции к созданию бизнес-экосистем

Статья посвящена вопросам формирования стратегической платформы для обеспечения устойчивого развития предприятия. Построена когнитивная карта предметного поля исследования стратегической платформы предприятия и проведен анализ её основных элементов. Отмечены основные направления формирования стратегической платформы, которые в упрощённом понимании сводятся к триаде понятий «коммуникации – технологии – знания». Исследовано понятие «бизнес-экосистема» как основной мировой тенденции в сфере межфирменного взаимодействия. Дано определение понятия «бизнес-экосистема», рассмотрены исторические аспекты её развития, описаны основные условия её существования, а также функции, реализуемые в этих условиях. Обоснована необходимость внедрения принципов функционирования бизнес-экосистем в деятельность любого предприятия и формирования его стратегической платформы.

Ключевые слова: стратегическая платформа, когнитивная карта, предметная область, предприятие, бизнес-экосистема, коммуникация, технология, знания.

Рис.: 2. **Библ.:** 8.

Романенко Ольга Александровна – кандидат экономических наук, докторант кафедры международного бизнеса та економічного аналізу, Харьковський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (пр. Науки, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: romanenko.consult@gmail.com

UDC 658.012.32

Romanenko O. O. A View of the Enterprise's Strategic Platform in the Context of the Global Tendency Towards Building the Business Ecosystems

The article is concerned with the issues of forming a strategic platform for ensuring sustainable development of enterprise. The cognitive map of the subject field of the research on enterprise's strategic platform was designed and an analysis of its main elements was carried out. The basic directions of formation of the strategic platform have been indicated, which in a simplified sense are reduced to a triad of the concepts: «communication – technology – knowledge». The concept of «business-ecosystem» as the main global tendency in the sphere of the inter-firm interaction was researched. A definition of the concept of «business-ecosystem» has been provided, the historical aspects of its development have been considered, the basic conditions of its existence have been described, as well as the functions that can be implemented in these conditions. The necessity of introduction of principles of functioning of business-ecosystems in activity of any enterprise together with formation of its strategic platform has been substantiated.

Keywords: strategic platform, cognitive map, subject area, enterprise, business ecosystem, communication, technology, knowledge.

Fig.: 2. **Bibl.:** 8.

Romanenko Olga O. – PhD (Economics), Candidate on Doctor Degree of the Department of International Business and Economic Analysis, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (9a Nauky Ave., Kharkiv, 61166, Ukraine)

E-mail: romanenko.consult@gmail.com